

نگاهی به سیره و زندگی حضرت زینب کبری (س)
به مناسبت میلاد باسعادت قهرمان کربلا

این دختر زینت پدر است

مریم زاهدی

خبرنگار چار دیواری

علی (ع) دل در دلش نیست؛
آخر قرار است دختر دار شود!
دختری که با همه دخترها

فرق می‌کند؛ دختری که عقیده العرب است و قرار است
پرچمدار نهضتی باشد که تا همیشه تاریخ پابرجاست.
فاطمه هم حال و هوایش فرق می‌کند. درست است
که نخستین تجربه مادری اش نیست و پیش از این بار
امانت به دنیا آوردن حسن (ع) و حسین (ع) سید جوانان
اهل بهشت را بر دوش کشیده اما این بار قرار است
فرزندی را به دنیا بیاورد که رسالتی عظیم بر دوش دارد!
دختری که نه فقط فخر زنان عصر خویش است بلکه نام
و حماسه‌سازی اش در طول زمان جاری است و آزادگان
جهان را به حیرت وامی‌دارد. یک زن که ایستادگی و
استقامتش اعتبار واژه «مردانگی» را زیر سؤال برد!

سومین نوه حضرت رسول

آسمان مدینه انگار از همیشه درخشان تر است.
فرشته‌ها از عرش الهی گاه‌گاهی به زمین سرک
می‌کشند تا ببینند این مولود آسمانی کی قرار
است بر زمین پا بگذارد و دنیا را به قدوم پاکش
متبرک کند.

جان جهان، رسول انس و جان محمد مصطفی (ص)
هم‌گرچه برای سومین بار است طعم شیرین
پدر بزرگ شدن را زیر دهان مزه می‌کند اما این بار
فاطمه برایش دختر آورده است؛ دختری که زینت
پدر است و بناست پرچمدار و قافله‌سالار نهضتی
شود که دین جدش را از گزند تحریف‌ها و مصادره‌به
مطلوب کردن‌ها، امان بخشد.

قد خم کردن صبر به احترام صبر زینب (س)

صبر هم در برابر صبر زینب (س) کم می‌آورد. دختری که با تمام عواطف دخترانه‌اش
از دوران خردسالی مصائب را یکی یکی پشت سر می‌گذارد.

خردسال است که دست نوازش رسول خدا (ص) جد بزرگوار از سرش کوتاه
می‌شود و پس از آن مصائب بزرگ‌تر ام‌المصائب حضرت زینب کبری (س)
آغاز می‌شود.

هنوز پیکر رسول خدا (ص) روی زمین است که فتنه جانشینی در سقیفه بنی ساعده
جان می‌گیرد.

از همانجاست که بذر فتنه‌های بعدی کاشته می‌شود و خاندان رسول خدا با مصائب
تازه‌ای دست و پنجه نرم می‌کنند؛ مصائبی که ظرف مدت کوتاهی از رحلت رسول
اکرم (ص) به شهادت مادر حضرت زینب (س)، حضرت فاطمه زهرا (س) منتهی
می‌شود تا در سنین خردسالی، ضرباتی سهمگین را بر پیکر نحیف دختر فاطمه و
علی وارد سازد. اما این پایان ماجرا نیست.

زینت پدر

زینب به معنای زینت پدر (زین اب) است. حضرت زینب (س) وارث فصاحت، علم، شجاعت، ایمان و قدرت مناظره
امام علی (ع) است و در جریان واقعه عاشورا و حوادث پس از آن بارها شجاعت و فصاحت به ارث رسیده از پدرش
علی (ع) را به تصویر کشید. همچنان که در مجلس ابن زیاد، زینب (س) خطبه‌ای خواند که آنان که دوره حضرت
علی (ع) را دیده و سخنان ایشان را شنیده بودند، اینگونه روایت می‌کنند: «زینب (س) دختر علی (ع) را در آن روز دیدم،
به خدا سوگند زن باحیایی که تا آن روز سخنورتر از او ندیدم. گویی کلمات از زبان گویای امیرالمؤمنین (ع) جاری بود.
او به مردمی که هم‌همه می‌کردند و می‌گریستند، اشاره کرد و فرمود: ساکت شوید! ناگهان نفس هادر سینه‌ها حبس شد و
زنگ شتران از صدا افتاد.» راوی این خطبه از کسانی بود که حضرت علی (ع) را از نزدیک دیده و سخنرانی‌های آن حضرت
را شنیده بود. معنای دومی که اهل لغت برای «زینب» بیان کرده‌اند؛ درخت تنهای تنومند، تنهای در بیابان است.

ماجرای نامگذاری حضرت زینب (س)

مگر می‌شود مادرت فاطمه (س) باشد و پدرت علی (ع) و جدت رسول خدا صلی... علیه و برگزیده خدا نباشی؟!
زینب برگزیده خدا بود، همچنان که نامش را هم خدا انتخاب کرد. نقل است حضرت زینب (س) وقتی به دنیا
آمدند، مادر ارجمندشان حضرت فاطمه زهرا (س) او را خدمت پدر آوردند و گفتند: این مولود را نام‌گذاری کنید.
حضرت امیرالمؤمنین (ع) فرمودند: من بر رسول خدا (ص) سبقت نمی‌گیرم و حضرت رسول (صل) علیه و
آله به مسافرت رفته بودند. چون سه روز گذشت و آن حضرت از سفر آمدند، حضرت علی (ع) عرض کردند:
یا رسول الله...، خدای متعال دختری به فاطمه عطا فرموده و نامی برای او تعیین فرمایید. حضرت فرمودند:
من از خدا پیشی نمی‌گیرم. جبرئیل نازل شد و سلام خداوند را به پیامبر رسانید و عرض کرد: خداوند نام
این کودک را «زینب» اختیار کرده است.

او که به جز زیبایی نمی‌بیند

دیدن فرق شکافته پدر و تشنه خونین مسمومیت برادر هم پایان مصائب دختر علی نبود.
انگار تمام این مصیبت‌ها مقدمه‌ای بود برای مصائب بزرگ‌تری که قرار بود در روز عاشورا
و واقعه کربلا به چشم خود ببیند. زینبی که با دست خود فرزندانش را راهی میدان نبرد
کرد و با آن‌که بر پیکر بی‌جان یکایک شهدای بنی هاشم حاضر می‌شد، برای آن‌که شرم
برادر را نبیند بر سر پیکر فرزندان خودش نرفت. روزی که به فاصله یک صبح تا غروب داغ
در بدترین شرایط ممکن ده‌ها نفر از عزیزانش پیش چشمانش پاره‌پاره شدند. واقعه‌ای
که کمر ام‌المصائب حضرت زینب (س) را برای همیشه خم کرد. با تمام اینها اما وقتی
به مجلس ابن زیاد می‌رسد در پاسخ به گستاخی‌های او می‌گوید «ما رأیت الا جمیلاً».

شخصیتی که بخش عظیم آن ناشناخته مانده

عمیق شویم، باز هم نکات بیشتری برای آموختن و پرداختن
وجود دارد. در شب عاشورا، یکی از وصایای امام حسین (ع) به
خواهرشان حضرت زینب (س)، این بود که حضرت زینب (س)
این امام معصوم را در نماز شب‌شان دعا کند. در حالی که همه
ما به امید اجابت دعا زیر قبه امام حسین (ع) دست‌های مان را رو
به سوی بارگاه الهی بلند می‌کنیم، امام حسین (ع) با آن عظمت و
جایگاه از حضرت زینب (س) می‌خواهند دعای‌شان کنند. همه
از امام حسین (ع) التماس دعا دارند و ایشان از خواهر.

وقتی زینب به معنای زینت پدر است، بنابراین برای شناخت
حضرت زینب (س) باید حضرت علی (ع) را شناخت. اگر پدر
را نتوانیم بشناسیم، بنابراین شناخت حضرت زینب (س)
میسر نیست. تاریخ تنها راوی بخش کوچکی از شخصیت والای
حضرت زینب (س) است و بخش عظیمی از این مقام والا در
لایه‌لای هزار توی تاریخ مغفول مانده است. همچنان که هنوز
که هنوز است علما و اندیشمندان به کنه وجود جد بزرگوار و
پدر و مادر ایشان پی نبرده‌اند و هر قدر در سیره این بزرگواران